

Het Willemskwartier: het kan nog veel beter

Uitslag SP wijkonderzoek

SP Afdeling Nijmegen
Zomer 2007

SP afdeling Nijmegen

Molenweg 95
6543 VA Nijmegen
024 3229388
nijmegen@sp.nl

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	5
Opzet onderzoek.....	5
Onderzoeksmethode.....	5
Onderzoeksgroep en respondenten.....	6
De vraagstelling.....	6
Resultaten	6
Resultaten hele wijk.....	6
Resultaten Willemskwartier-Oost (exclusief Willemsweg).....	9
Resultaten per straat	9
Rapportcijfer aantal voorzieningen in de wijk en ophalen huisvuil.....	10
Rapportcijfer speeltuintjes.....	10
Rapportcijfer voorzieningen voor jongeren.....	10
Rapportcijfer groenvoorzieningen.....	11
Overzicht verschil rapportcijfers Willemskwartier-West en Oost.....	12
Toelichting en concrete ideeën van bewoners.....	12
Zwerfvuil.....	12
Verkeersveiligheid/te hard rijden.....	13
Hondenpoep.....	13
Toelichting honden(poep) 9,0%	13
Overlast (hang)jongeren.....	13
Drugsoverlast/handel.....	13
Problemen door sloop.....	13
Groenvoorzieningen (onderhoud/meer groen)	13
Voorzieningen/activiteiten (hang)jongeren	13
Wijk gaat achtertuin/verloedering.....	14
Criminaliteit/diefstal	14
Dumpen afval	15
Teveel allochtonen.....	15
Speelvoorzieningen kinderen.....	15
Onderhoud woningen.....	15
Onkruid.....	15
Verkeersoverlast.....	15
Losse stoeptegels/onderhoud straten	16
Parkeeroverlast/te weinig parkeerplaatsen	16
Agressie/brutaal gedrag.....	16
Onveilig.....	16
Huisvuil ophalen.....	16
Vandalisme.....	16

Verkeersdrempels (te hoog).....	16
Voorzieningen honden (poep).....	16
Overlast bureu	16
Straatverlichting.....	17
Geluidsoverlast.....	17
Ouderenvoorzieningen.....	17
Drankoverlast.....	17
Meer mengen (koop/huur).....	17
School te zwart.....	17
Kinderen laat op straat.....	17
Haard behouden.....	17
Overige/individueel genoemde zaken.....	17
Toelichting bijdrage bewoners.....	18
Geslacht en leeftijd respondenten.....	19
Conclusie, samenvatting en aanbevelingen.....	19
Nawoord.....	20
Bijlage 1: Wijkenquête Willemskwartier.....	21

Inleiding

Aanleiding om onderzoek in het Willemskwartier te doen, was dat ons signalen bereikte van problemen die speelden in de wijk. Problemen zoals de invulling van het nieuwe voorzieningencentrum waarover de meningen verschilden, het tekort aan voorzieningen voor de jeugd waardoor overlast van jongeren ontstond, een basisschool die werd bedreigd met opheffen, een deel van de wijk dat gesloopt zou gaan worden met alle problemen van dien en ook zouden er in de wijk meerdere groepen zijn waar tussen weinig samenhang was. Door middel van onderzoek wilden we proberen aan te tonen of deze zaken bij meer mensen in de wijk als een probleem werden gezien. En zo ja wat men vond dat er aan gedaan moest worden en hoe. Of wellicht zouden er hele andere zaken aan het licht komen.

Wat is het Willemskwartier voor een wijk?

Het Willemskwartier (dichtersbuurt) is een vooroorlogse wijk met overwegend kleine, goedkope huurwoningen. Oorspronkelijk is het Willemskwartier opgezet als tuinstad. De bouw is in 1922 begonnen. De Willemsweg wordt al in raadsstukken van 1904 genoemd. Tuindorpen kenmerken zich door lage eengezinswoningen met een voor- en een achtertuin en een omgeving met veel groen. Het Willemskwartier is een wijk die als het ware ingeklemd is tussen de spoorlijn en de Groenestraat, de Willemsweg is de enige ontsluitingsweg in de wijk. Net als andere oude stadswijken met goedkope woningen heeft ook het Willemskwartier een gemengde bevolkingssamenstelling met veel laag opgeleide en allochtone bewoners, een lage opkomst bij verkiezingen en een relatief hoge mate van werkloosheid en jeugdcriminaliteit. De laatste jaren zijn veel studenten in de wijk komen wonen. Zij wonen vaak tijdelijk in de woningen die op de nominatie staan om gesloopt te worden. Lang niet alle woningen worden gesloopt, een deel van de woningen dat niet gesloopt gaat worden komt in aanmerking voor renovatie. Begin jaren '90 werd reeds een groot deel van de bebouwing in het Willemskwartier ten westen van de Willemsweg afgebroken ten behoeve van nieuwbouw.

Opzet onderzoek

Onderzoeksmethode

In de periode van 2 tot en met 12 juli zijn gedurende 7 avonden 25 vrijwilligers van de SP in totaal 40 keer de wijk in geweest om enquêtes af te nemen. Bij het grootste deel van de huizen in de wijk is aangebeld en als mensen thuis waren werd gevraagd of mensen mee wilden doen met het wijkonderzoek. Als iemand mee wilde doen dan werd mondeling een korte enquête afgenomen. Onze ervaring is dat als we mensen persoonlijk vragen of ze mee willen doen aan het onderzoek, het aantal respondenten het hoogst is. Op het moment van het wijkonderzoek waren er in totaal tussen de 1600 en 1700 huizen in de wijk. Een deel van de wijk is niet bezocht, het betreft het blok vanaf de St. Annastraat, Groenestraat, Thymstraat tot de Guido Gezellestraat. Hier is voor gekozen in verband met de tijdsdruk door de naderende vakantieperiode en omdat dit deel van oudsher niet echt als onderdeel van het Willemskwartier wordt gezien. Dit blok omvat ruim 300 woningen. Kortom, we zijn dus bij circa 1400 huizen langs geweest waarbij 356 enquêtes werden afgenomen.

Omdat wij het heel belangrijk vinden dat mensen ook wat terug vernemen van de resultaten van het onderzoek waaraan zij hebben meegedaan, maar ook de andere wijkbewoners die we niet hebben kunnen bereiken, ontvangen alle mensen in september nog een brief in de bus. In deze brief wordt in het kort verslag gedaan van de uitkomst van het onderzoek. Daarnaast wordt iedereen uitgenodigd om eind september naar een wijkbijeenkomst te komen. Voor deze bijeenkomst nodigen we specifiek nog mensen uit van de wijkraad, basisschool, woningbouwvereniging, Tandem en de wijkagent. Samen met hen en de wijkbewoners willen we dan kijken welke zaken in de wijk verbeterd moeten worden, hoe de bewoners hierover denken, wat zij belangrijk vinden. En zal besproken worden hoe we samen met de bewoners en anderen de problemen verder aan kunnen pakken. Hoe de SP raadsfractie hier een bijdrage aan kan leveren, zo ook de SP afdeling.

Onderzoeksgroep en respondenten

De onderzoeksgroep zijn de bewoners van het Willemskwartier. Zie hierboven beschreven de precieze groep waar we onderzoek hebben gedaan. In totaal hebben wij bij 356 woningen een enquête afgenomen. Het aantal woningen waar we langs geweest zijn ligt tussen de 1300 en 1400 woningen, als we uitgaan van 1400 woningen dan betekent dit een respons van 25,43 %. In de volgende straten in het Willemskwartier zijn wij langs geweest om mondeling een enquête af te nemen; Willemsweg (63 enquêtes), Tesselschadestraat (15), Jan Luykenstraat (3), Spiegelstraat (10), Thijmstraat (16), Groenestraat (20), Maerlantstraat (26), Hofdijkstraat (15), Brederostraat (29), Guido Gezellestraat (6), Tollenstraat (12), Jacob van Lenneplaats (22), Jacob Catsstraat (10), Potgietersplein (2), Ten Catestraat (13), Heyestraat (2), Beetsplein (9), Da Costastraat (10), Pater van Meursstraat (4), Genestetlaan (8), Schonckstraat (1), Ruusbroeckstraat (16), Dr. Schaepmanstraat (16), Anna Beijnstraat (1), Ds. Ter Haarstraat (2), Pootstraat (2), Feithstraat (1), Bilderdijkstraat (13). Bij 19 respondenten is de straat niet ingevuld. Verderop in het rapport staat nog van enkele straten met 10 of meer respondenten specifiek vermeld als uitslagen sterk afwijken van het gemiddelde in de wijk.

De vraagstelling

De enquête die we gebruikt hebben is een korte enquête. Wij hebben gekozen voor een korte enquête omdat wij in een zo kort mogelijke tijd zoveel mogelijk mensen willen bereiken. De ervaring heeft ons geleerd dat we op deze manier goed in kaart kunnen brengen wat er leeft en speelt in een wijk en wat hier de oplossingen voor zouden kunnen zijn. Maar ook hoe groot de bereidheid is onder mensen om zelf in actie te komen. Onze eerste vraag was: Zijn er zaken die op korte termijn in uw wijk aangepakt/verbeterd moeten worden? Hierna hebben we gevraagd wat bewoners zelf voor concrete ideeën hebben hoe dit aangepakt zou kunnen worden. Dit omdat bewoners vaak zelf het beste weten hoe zaken verbeterd kunnen worden. Daarna hebben we gevraagd of iemand hieraan zelf een bijdrage wil leveren en zo ja hoe iemand dat zou willen doen. Tevens hebben we aan mensen voorgelegd wat ze van een aantal voorzieningen in de wijk vonden en of ze hier een rapportcijfer van 1 tot en met 10 voor wilden geven. Gevraagd werd naar speeltuintjes, voorzieningen voor jongeren, groenvoorzieningen. Ook waren we benieuwd naar de mening over het ophalen van het huisvuil, ook hier kon een cijfer voor gegeven worden van 1 tot en met 10. Aan het einde van de enquête werd de straat ingevuld waar deze werd afgenomen. Dit omdat problemen die spelen soms straatgebonden zijn, waarvoor eventueel verder diepte-onderzoek noodzakelijk is. Tevens werd het geslacht en de leeftijd ingevuld. Dit om een beeld te krijgen hoe de verdeling was onder de respondenten qua geslacht en leeftijd en of er zich misschien bij de verschillende leeftijdsgroepen nog opvallende zaken voor zouden doen.

Zie voor de volledige enquête bijlage 1.

Resultaten

Resultaten hele wijk

Hierbij een opsomming van de door ons gestelde vragen, gevolgd door een tabel of andere vorm van toelichting.

Naar aanleiding van **vraag 1: Zijn er zaken die op korte termijn in uw wijk aangepakt/verbeterd moeten worden?** kwamen de hier onder genoemde antwoorden in tabel 1 naar voren.

Wat opvalt is dat het grootste deel van de ondervraagden zwerfvuil als hetgeen ziet dat op korte termijn verbeterd/aangepakt moet worden. Maar ook dat een groot deel van de bewoners het Willemskwartier als een goede wijk ervaart waar weinig problemen zijn.

Vraag 1 Zijn er zaken die op korte termijn in uw wijk aangepakt/verbeterd moeten worden?		
Onderwerp	Aantal	percentage
Zwerfvuil	65	18,3%
Goede wijk/weinig problemen	60	16,9%
Verkeersveiligheid/te hard rijden	35	9,8%
Honden(poep)	32	9,0%
Overlast (hang)jongeren	27	7,6%
Drugsoverlast/handel	20	5,6%
Problemen door sloop	19	5,3%
Groenvoorzieningen (onderhoud/meer groen)	17	4,8%
Voorzieningen/activiteiten (hang)jongeren	17	4,8%
Wijk gaat achteruit/verloedering	16	4,5%
Criminaliteit/diefstal	14	3,9%
Dumpen afval	14	3,9%
Te veel allochtonen	13	3,7%
Speelvoorzieningen kinderen	12	3,4%
Onderhoud woningen	11	3,1%
Onkruid	11	3,1%
Verkeersoverlast (auto's die 's nachts herrie maken)	11	3,1%
Losse stoeptegels/onderhoud straten	10	2,8%
Parkeeroverlast/te weinig parkeerplaatsen	9	2,5%
Agressie/brutaal gedrag	7	2,0%
Onveilig	7	2,0%
Huisvuil ophalen (vaker/beter)	6	1,7%
Vandalisme	5	1,4%
Verkeersdrempels (te hoog)	5	1,4%
Voorzieningen honden(poep)	4	1,1%
Overlast bureu	4	1,1%
Straatverlichting	4	1,1%
Drankoverlast	3	0,8%
Geluidsoverlast	3	0,8%
Ouderenvoorzieningen	3	0,8%
Meer mengen (koop/huur)	2	0,6%
School te zwart	2	0,6%
Kinderen laat op straat	2	0,6%
Haard behouden	1	0,3%
Weet niet/geen antwoord	51	14,3%
Overige (individuele zaken)	65	18,3%
Totaal	587	164,9%

Tabel 1: hier een overzicht van de gegeven antwoorden uitgesplitst in aantal keer genoemd en percentage. Het percentage ligt boven de 100% omdat men meerdere antwoorden kon geven.

Resultaten Willemskwartier-West (inclusief Willemsweg)

Wat ons aardig leek om te bekijken was of er nog verschillen waren in de verschillende delen van de wijk. Namelijk enerzijds Willemskwartier-West (inclusief Willemsweg) met veelal nieuwbouw woningen en anderzijds het Willemskwartier-Oost met op dit moment nog met name oudere woningen van de begintijd.

We zien dat in het westelijke deel van het Willemskwartier verkeersveiligheid/ te hard rijden hoger scoort, en tevens overlast van (hang)jongeren. Het te hard rijden wordt met name aangegeven aan de Willemsweg, Dr. Schaepmanstraat en Da Costastraat. Overlast van (hang) jongeren wordt vooral rondom de Genestetlaan waar de Vrijbouter is meest gesignaleerd. In het

Rapport wijkonderzoek Willemskwartier

Oostelijke deel van het Willemskwartier worden vaker genoemd: problemen met sloop en dat men vindt dat de wijk achteruit gaat/ verloederd.

vraag 1: Zijn er zaken die op korte termijn in uw wijk aangepakt/verbeterd moeten

worden? Totaal aantal respondenten in dit deel van de wijk waren er 142 (waaronder 63 aan de Willemsweg). Hierbij kwamen de onder genoemde antwoorden naar voren bij de ondervraagden in Willemskwartier-West inclusief de Willemsweg.

Vraag 1		
Onderwerp	Aantal	percentage
Verkeersveiligheid/te hard rijden	18	12,7%
Overlast (hang)jongeren	17	12,0%
Goede wijk/weinig problemen	16	11,3%
Zwerfvuil	15	10,6%
Voorzieningen/activiteiten (hang)jongeren	10	7,0%
Groenvoorzieningen (onderhoud/meer groen)	9	6,3%
Honden(poep)	9	6,3%
Drugsoverlast/handel	8	5,6%
Te veel alloctonen	8	5,6%
Dumpen afval	7	4,9%
Speelvoorzieningen kinderen	7	4,9%
Verkeersoverlast	7	4,9%
Parkeeroverlast/te weinig parkeerplaatsen	6	4,2%
Criminaliteit/diefstal	5	3,5%
Onderhoud woningen	4	2,8%
Onkruid	4	2,8%
Agressie/brutaal gedrag	3	2,1%
Losse stoeptegels/onderhoud straten	3	2,1%
Voorzieningen honden(poep)	3	2,1%
Wijk gaat achteruit/verloedering	3	2,1%
Huisvuil ophalen (vaker/beter)	2	1,4%
Onveilig	2	1,4%
Ouderenvoorzieningen	2	1,4%
Problemen door sloop	2	1,4%
Straatverlichting	2	1,4%
Vandalisme	2	1,4%
Verkeersdrempels	2	1,4%
Drankoverlast	1	0,7%
Kinderen laat op straat	1	0,7%
Meer mengen (koop/huur)	1	0,7%
Overlast burelen	1	0,7%
Haard behouden	-	-
School te zwart	-	-
Geluidsoverlast	-	-
Overige	32	22,5%
Weet niet/geen antwoord	21	14,8%
Totaal	233	164,1%

Tabel 2: hier een overzicht van de gegeven antwoorden uitgesplitst in aantal keer genoemd en percentage. Het percentage ligt boven de 100% omdat men meerdere antwoorden kon geven.

Rapport wijkonderzoek Willemskwartier

Resultaten Willemskwartier-Oost (exclusief Willemsweg)

vraag 1: Zijn er zaken die op korte termijn in uw wijk aangepakt/verbeterd moeten worden? Hierbij kwamen de hier onder genoemde antwoorden naar voren bij de ondervraagden in Willemskwartier-Oost. Het totaal aantal respondenten in dit deel van de wijk was 195 personen.

Vraag 1		
Onderwerp	Aantal	percentage
Zwerfvuil	46	23,6%
Goede wijk/weinig problemen	38	19,5%
Honden(poep)	21	10,8%
Problemen door sloop	17	8,7%
Verkeersveiligheid/te hard rijden	15	7,7%
Wijk gaat achteruit/verloedering	13	6,7%
Drugsoverlast/handel	12	6,2%
Overlast (hang)jongeren	10	5,1%
Criminaliteit/diefstal	9	4,6%
Dumpen afval	7	3,6%
Groenvoorzieningen (onderhoud/meer groen)	7	3,6%
Losse stoeptegels/onderhoud straten	7	3,6%
Onderhoud woningen	7	3,6%
Voorzieningen/activiteiten (hang)jongeren	7	3,6%
Onkruid	6	3,1%
Onveilig	5	2,6%
Speelvoorzieningen kinderen	5	2,6%
Te veel allochtonen	5	2,6%
Agressie/brutaal gedrag	4	2,1%
Huisvuil ophalen (vaker/beter)	4	2,1%
Verkeersoverlast	4	2,1%
Geluidsoverlast	3	1,5%
Overlast burens	3	1,5%
Vandalisme	2	1,4%
Parkeeroverlast/te weinig parkeerplaatsen	2	1,0%
School te zwart	2	1,0%
Straatverlichting	2	1,0%
Ouderenvoorzieningen	1	0,5%
Voorzieningen honden(poep)	1	0,5%
Verkeersdrempels	3	1,5%
Drankoverlast	2	1,0%
Kinderen laat op straat	1	0,5%
Haard behouden	1	0,5%
Meer mengen (koop/huur)	1	0,5%
Overige	29	14,9%
Weet niet/geen antwoord	27	13,8%
Totaal	330	169,2%

Tabel 3: hier een overzicht van de gegeven antwoorden uitgesplitst in aantal keer genoemd en percentage. Het percentage ligt boven de 100% omdat men meerdere antwoorden kon geven.

Resultaten per straat

Hierbij noemen we alleen de straten met 10 of meer respondenten waar opvallende resultaten worden gezien die afwijken van het gemiddelde van de wijk.

Willemsweg (63 respondenten) Verkeersveiligheid te hard rijden: 19% (gemiddeld 9,8%)

Bilderdijkstraat (13 respondenten) Zwerfvuil 30,8% (gemiddeld 18,3%)

Da Costastraat (10 respondenten) Verkeersoverlast 30% (gemiddeld 3,1%)
Brederostraat (29 respondenten) Problemen door sloop 24,1% (gemiddeld 5,3%)
Van Maerlantstraat (26 respondenten) Verkeersveiligheid/te hard rijden 34,6% (gemiddeld 9,8%)
Thijmstraat (16 respondenten) Hondenpoep 31,2% (gemiddeld 9,0%)
Ruusbroeckstraat (16 respondenten) Zwerfvuil 43,8%

Rapportcijfer aantal voorzieningen in de wijk en ophalen huisvuil

Hierbij de rapportcijfers die gegeven werden voor een aantal voorzieningen in de wijk, te weten de speeltuintjes, voorzieningen voor jongeren, groenvoorzieningen. Tevens de uitslag wat de wijk vond van het ophalen van huisvuil.

Rapportcijfer speeltuintjes

We vroegen mensen: Wat vindt u van de speeltuintjes in uw wijk? U mag hier een rapportcijfer van 1 tot en met 10 voor geven. Wat gaf de wijk voor punt? De wijk gaf een gemiddeld rapportcijfer van een 7, dat kon slechter. Men is dan ook over het algemeen tevreden over de speeltuintjes in de wijk. Opmerkingen die hier nog wel bij gemaakt werden, waren dat er altijd nog meer speeltuintjes bij mogen komen in de wijk, het materiaal hier en daar wat verouderd is. Er veel hangjongeren in plaats van de kinderen gebruik maken van het speeltuintje, bijvoorbeeld als het speeltuintje naast het voetbalveld is. De speeltuin aan het Beetsplein is goed, maar te weinig open. Ook is men positief over de speeltuin in de Spoorkuil. De twee wipkippen in de Bilderdijkstraat zijn helaas snel vernield en kleine kinderen moeten hierdoor wat verder weg naar een andere speelplek, dat is niet echt een optie. Wat overigens wel opvalt is dat veel mensen geen antwoord hebben gegeven omdat ze het niet wisten, dit is ruim 20%. *Zie ook verderop in het rapport onder toelichting en concrete ideeën speelvoorzieningen kinderen.*

Speeltuintjes		
Cijfer	aantal	percentage
1	4	1,2%
2	3	0,9%
3	8	2,4%
4	4	1,2%
5	18	5,5%
6	34	10,4%
7	64	19,6%
8	85	26,0%
9	17	5,2%
10	15	4,6%
Weet niet	75	22,9%
Gemiddeld cijfer 7,0		

Tabel 4: overzicht van de gegeven rapportcijfers uitgesplitst in aantal keren genoemd en percentage

Rapportcijfer voorzieningen voor jongeren

Wat vindt u van de voorzieningen voor jongeren in uw wijk? U mag hier een rapportcijfer van 1 tot en met 10 voor geven. Wat gaf de wijk voor punt? De wijk gaf een gemiddelde van een 4,9 voor de voorzieningen voor jongeren in de wijk. Dus een vette onvoldoende. Meerdere opmerkingen die hierover gemaakt werden waren dat er bijna niets in de wijk te doen is voor jongeren. Geen wonder dat ze daarom gaan rondhangen. Er zijn te weinig activiteiten, er zou meer georganiseerd moeten worden, ook tijdens de vakanties. Het trapveld is overigens prima. Verder zijn er computers. De Vrijbouter zou langer open mogen, ook voor de jongeren. Het jongerenhok voldoet niet voldoende. Wat ook hier opvalt is dat veel mensen geen antwoord hebben gegeven omdat ze het niet wisten hoe het precies zat met de voorzieningen voor jongeren in de wijk. Dit was iets meer dan 1 op de 3 ondervraagden. *Zie ook verderop in het rapport onder toelichting en concrete ideeën voorzieningen jongeren.*

Voorzieningen voor jongeren		
Cijfer	aantal	percentage
1	16	4,9%
2	9	2,8%
3	20	6,1%
4	26	8,0%
5	57	17,4%
6	38	11,6%
7	24	7,3%
8	11	3,4%
9	3	0,9%
10	1	0,3%
Weet niet	122	37,3%
Gemiddeld cijfer 4,9		

Tabel 5: overzicht van de gegeven rapportcijfers uitgesplitst in aantal keren genoemd en percentage t.a.v. het rapportcijfer voorzieningen voor jongeren

Rapportcijfer groenvoorzieningen

Wat vindt u van de groenvoorzieningen in uw wijk? U mag hier een rapportcijfer van 1 tot en met 10 voor geven. Wat gaf de wijk voor punt? De wijk gaf een gemiddelde van een 5,8 voor de groenvoorzieningen in de wijk, een krappe voldoende. Opmerkingen die hierbij gemaakt werden waren dat het onderhoud van het groen slecht is, het mag beter worden bijgehouden, beter worden opgeruimd, er is te weinig groen, het groen dat er is, is troosteloos groen, rommelig. Er is te weinig gras, er zijn te weinig parkjes om te wandelen. Het onkruid mag ook beter worden bijgehouden, vroeger kwamen ze vaker met een bezemwagen langs. Gelukkig zijn er ook mensen die het mooi aangeplant vinden. Wel vindt men dat Portaal het eigen groen beter moet onderhouden. De bomen aan de Willemsweg die weggehaald zijn komen gelukkig weer terug. Maar er mogen verder her en der wel wat meer bomen bij. Liever geen lindebomen, die geven alleen maar rotzooi op auto's. Hopelijk blijven de bomen aan de Thijmstraat staan. *Zie ook verderop in het rapport onder toelichting en concrete ideeën groenvoorzieningen.*

Groenvoorzieningen		
Cijfer	aantal	percentage
1	10	3,1%
2	6	1,8%
3	14	4,3%
4	26	8,0%
5	54	16,5%
6	65	19,9%
7	70	21,4%
8	33	10,1%
9	4	1,2%
10	4	1,2%
Weet niet	41	12,5%
Gemiddeld cijfer 5,8		

Tabel 6: overzicht van de gegeven rapportcijfers uitgesplitst in aantal keren genoemd en percentage t.a.v. het rapportcijfer voor groenvoorzieningen

Rapportcijfer huisvuil

Wat gaf de wijk voor punt voor het ophalen van het huisvuil in de wijk? De wijk gaf hiervoor een gemiddelde van een 7,3, een ruim voldoende. Opmerkingen die hierbij gemaakt werden waren over het algemeen positief. Wel worden er een aantal opmerkingen geplaatst dat de groene zak te duur is en de zakken te snel kapot zouden gaan. Ook zou men willen dat iedere week het vuilnis en GFT opgehaald zou worden, in ieder geval in de zomer. Wat de containers betreft, deze worden gestolen. Ze stinken, geeft vliegen, muizen en ratten. Er zijn wensen voor een grotere container, Arnhem heeft een diepere container. Ook geeft men aan dat het vuil te laat wordt opgehaald. Ook zou de Dar de rotzooi uit kapotte zakken niet opruimen. Maar men zet het vuilnis ook wel eens verkeerd, te vroeg of te laat neer. Oud papier mag vaker worden opgehaald. Grof vuil zou gratis moeten zijn en zou vaker opgehaald mogen worden. Het is afhankelijk van wie er rijdt, wat er aan grof vuil wordt meegenomen. *Zie ook verderop in het rapport onder toelichting en concrete ideeën huisvuil ophalen.*

Groenvoorzieningen		
Cijfer	aantal	percentage
1	2	0,6%
2	1	0,3%
3	-	-
4	8	2,4%
5	23	7,0%
6	31	9,5%
7	87	26,6%
8	97	29,7%
9	32	9,8%
10	19	5,8%
Weet niet	27	8,3%
Gemiddeld cijfer 7,3		

Tabel 7: overzicht van de gegeven rapportcijfers uitgesplitst in aantal keren genoemd en percentage t.a.v. het rapportcijfer voor ophalen van huisvuil

Overzicht verschil rapportcijfers Willemskwartier-West en Oost

Tot slot nog een overzicht van de gegeven rapportcijfers van Willemskwartier West inclusief Willemsweg en Willemskwartier-Oost. De verschillen tussen beiden zijn minimaal te noemen.

Willemskwartier-West inclusief Willemsweg		Willemskwartier-Oost	
Speeltuinen	7,0	Speeltuinen	7,1
Voorzieningen voor jongeren	5,1	Voorzieningen voor jongeren	4,8
Groenvoorzieningen	5,6	Groenvoorzieningen	6,1
Ophalen huisvuil	7,2	Ophalen huisvuil	7,4

Toelichting en concrete ideeën van bewoners

Vraag 2 van de enquête was: Heeft u concrete ideeën hoe dit aangepakt zou kunnen worden? Dit dus n.a.v. de zaken die mensen aangaven die op korte termijn aangepakt/verbeterd moeten worden. Bij de meeste items hebben mensen ook een toelichting gegeven wat veranderd mag worden, of hebben ze een concreet idee geopperd hoe dit aangepakt zou kunnen worden. Hierbij per onderwerp een overzicht hiervan.

Zwerfvuil

Toelichting en concrete ideeën zwerfvuil 18,3%

Over de hele wijk geven mensen aan dat het zwerfvuil aangepakt moet worden. Hierbij wordt opgemerkt dat de straten rommelig zijn. Tevens wordt aangegeven dat er niet genoeg afvalbakken staan. Een paar specifieke voorbeelden ten aanzien van zwerfvuil. De schooljeugd

zou in de Thijmstraat rotzooi laten vallen. In de buurt van wijkcentrum de Vrijbouter ligt zwerfvuil. Ook her en der in gangen achter de huizen, zoals in de Da Costastraat en Bilderdijkstraat ligt zwerfvuil. In het speeltuintje in de Brederostraat ligt zwerfvuil. Vuilniszakken blijven op straat staan, omdat het de verkeerde zakken zijn en die worden niet meegenomen. De milieupolitie wordt dan wel gebeld, maar het blijft een probleem ondanks bellen. Opgemerkt wordt dat gemeente en woningbouwvereniging niets doen aan het vuil overal. Er zijn wel Z-teams in de wijk maar dit wordt als te weinig ervaren. Bewoners stellen voor dat er meer Z-teams mogen komen en/of de Z-teams die er zijn zouden vaker mogen opruimen. Plaats meer afvalbakken in de wijk, bijvoorbeeld bij de bushalte. Er zou beter schoongemaakt mogen worden. Er moet vaker en beter geveegd worden, dit wordt te snel en niet zorgvuldig gedaan, liefst een keer per week.

Verkeersveiligheid/te hard rijden

Toelichting en concrete ideeën verkeersveiligheid en te hard rijden 9,8%

Meerder malen wordt genoemd dat er op de Willemsweg, maar ook in de Dr. Schaepmanstraat en hoek Schaepmanstraat/ Da Costastraat, Pootstraat en Maerlantstraat veel te hard gereden wordt en dat dit erg gevaarlijk is voor de kinderen. Ook in de Maerlantstraat wordt ondanks dat het een woonerfgebied is, erg hard gereden. Onder de poort Hofdijkstraat - Beetsplein rijden auto's en brommers ook te hard. Het verkeer in de Bilderdijkstraat is onveilig voor kinderen. Het verkeer vanuit de Guido Gezellestraat richting Groenestraat, oversteekplaats Groenestraat, moet veiliger, het is druk met auto's en kinderen met oversteken. Ook in de Ruusbroeckstraat kan het verkeer veiliger. Aangedragen wordt dat er drempels moeten komen en dat er op de Willemsweg meer snelheidscontroles gehouden moeten worden.

Hondenpoep

Toelichting honden(poep) 9,0%

Om wat voorbeelden te noemen. Op de stoep in de van Maerlantstraat ligt poep, Dr. Schaepmanstraat, Ten Katestraat, Tollenstraat, Spiegelstraat, Ruusbroeckstraat, Ds. Ter Haarstraat, Hofdijkstraat, Da Costastraat, Beetsplein en Bilderdijkstraat. Waar niet eigenlijk? En ondanks het hondentoilet ligt er hondenpoep op de stoep van de Willemsweg. Er ligt hondenpoep in de spookkuil bij de speeltoestellen. Er worden geen concrete ideeën aangedragen om dit euvel tegen te gaan.

Overlast (hang)jongeren

Toelichting overlast (hang) jongeren (7,6%)

Bijna overal in de wijk wordt aangegeven dat jongeren voor overlast zorgen, ze vervelen zich en er is ook veel te weinig voor ze te doen. Ze hangen tot 's avonds laat rond, trekken belletje, halen ander kattenkwaad uit, zorgen voor de nodige hoeveelheid zwerfvuil, hangen rond in de speeltuintjes, bijvoorbeeld in de Jacob van Lennepplaats, voetballen in de speeltuin in de Ruusbroeckstraat. In de Da Costastraat wordt vooral 's nachts gevoetbald door jongeren tussen de 14 en 25 jaar, door het voetballen ontstaat schade aan auto's. Er wordt ook drugsoverlast gesignaleerd en ander crimineel gedrag. Ook aan de Genestetlaan is er veel overlast van jongeren en jeugd, hangjongeren, soms tot na 24.00 uur zijn ze nog op straat, iedere avond. Er is een JOP (jongeren ontmoeting plek) maar die wordt niet gebruikt. Iedereen klaagt, maar niemand durft er iets aan te doen, bang voor represailles. Men geeft aan dat er meer voor de jongeren te doen moet zijn, dan hoeven ze zich niet zo te vervelen.

Drugsoverlast/handel

Toelichting drugsoverlast/handel 5,6%

Aangegeven wordt dat aan de Willemsweg drugspanden zijn en dus handel. Ook worden er drugs gedeald in het gebouw vooraan in de Genestetlaan. Tevens in de Ruusbroeckstraat wordt gemeld dat er in een aantal huizen wordt gedeald. Aan de Thijmstraat zou sprake zijn van drugsoverlast en prostitutie. In de Brederostraat wordt aangegeven dat de dealers weg moeten. En zo wordt ook verder in de wijk aangegeven dat er sprake is van drugsoverlast en dat de junks het Willemskwartier uit moeten.

Problemen door sloop

Toelichting en concrete ideeën problemen door sloop 5,3%

Aan de Tollenstraat willen mensen dat de huizen blijven staan. Ook op diverse andere plekken zoals de Brederostraat horen we van mensen dat ze niet willen dat er gesloopt wordt. Mensen waarvan het huis aan de Thijmstraat wordt gesloopt en die hier 41 jaar gewoond hebben kunnen niet meer terug in de wijk. Volgens hen is er geen plaats meer voor ouderen. Ook bewoners in de Tesselschadestraat geven aan dat ze niet meer terug kunnen. De Brederostraat wordt afgebroken voor koopwoningen, ook hier kunnen mensen niet meer terug, want koop is voor hen te duur. Ze vragen zich af hoe ze nu zelf aan een nieuwe woning komen. Onder andere in de Hofdijkstraat, Maerlantstraat en Brederostraat geven mensen aan dat de tijdelijke bewoners er een puinhoop van maken. Sinds 2,5 jaar trekken er mensen weg uit de wijk, hiervoor komen andere tijdelijke bewoners voor terug. Hierdoor is er veel verloop in de wijk. Mensen kennen elkaar niet meer. Er ligt afval in de tuinen. De boel verpauperd, het wordt een achterbuurt. Tijdelijke bewoners zijn veelal mensen met een crimineel verleden, dit met criminaliteit en overlast tot gevolg. Ook studenten vindt men geen fijne buurtbewoners die veel rommel maken. Omdat er gesloopt wordt is er al lang geen onderhoud gepleegd. Mensen vinden dat ondanks de sloopplannen er toch voor gezorgd mag worden dat het er netjes blijft uitzien. Tevens vindt men dat Portaal beter moet kijken wie zij in de anti-kraakwoningen laten wonen. Ook aan deze mensen mogen eisen gesteld worden dat zij hun woonomgeving netjes onderhouden.

Groenvoorzieningen (onderhoud/meer groen)

Toelichting en concrete ideeën groenvoorzieningen (onderhoud/meer groen) 4,8%

Aan de Ten Katestraat vindt men dat er slechte groenvoorzieningen zijn, het is groen maar het stelt niets voor, het onderhoud is slecht en de aanleg mag beter. Ook elders in de wijk zoals in de Ruusbroeckstraat, Spiegelstraat en Tollenstraat vindt men dat het onderhoud van het groen beter kan. Iemand in de Feithstraat geeft aan dat het beter begint te worden, maar nog altijd beter kan. Het ligt ook aan de mensen zelf. Her en der wordt er aangegeven dat er meer groen in de wijk mag komen. Aan de Tollenstraat wordt opgemerkt dat het groen veel te hoog staat, het is een grote rotzooi. Het groen van de woningbouwstichting wordt niet goed verzorgd. Dit is drie jaar geleden al met de burgemeester besproken. Ook is het veel van hetzelfde. Tot slot heeft iemand het idee voor een park in de spoorkuil. *Zie ook vooraan in het rapport n.a.v. een rapportcijfer wat men mag geven voor de groenvoorzieningen in de wijk.*

Voorzieningen/activiteiten (hang)jongeren

Toelichting en concrete ideeën voorzieningen en activiteiten (hang) jongeren 4,8%

Over het algemeen wordt aangegeven dat er veel te weinig activiteiten voor de jongeren zijn, er mag meer georganiseerd worden voor jongeren tussen de 12 en 21 jaar. Er mogen meer voetbalpleintjes komen. Ook zou er te weinig accommodatie zijn. *Zie ook vooraan in het rapport n.a.v. een rapportcijfer wat men mag geven voor voorzieningen voor jongeren.*

Wijk gaat achteruit/verloedering

Toelichting en concrete ideeën wijk gaat achteruit/verloedering 4,5%

Verloedering wordt vooral genoemd aan het oostelijke deel van de Willemsweg. In het westelijke deel wordt het ook wel genoemd maar veel minder. Daar meldt men dat vuilniszakken in de voortuin staan, het een asociale wijk is met veel schelden en vloeken, winkelwagentjes rond slingeren in de wijk. Aan de westelijke kant noemt men ook dat er een asociale sfeer is, mensen houden geen rekening met elkaar. Maar met name wordt dus genoemd dat de wijk verpaupert, een algehele verloedering treedt op. Men wil zo spoedig mogelijk weg, de buurt zou erg achteruit zijn gegaan. De samenstelling van de wijk wordt niet goed gevonden.

Criminaliteit/diefstal

Toelichting en concrete ideeën criminaliteit/diefstal 3,9%

Wat is er voor criminaliteit? Er worden fietsen gestolen, er vinden inbraken plaats, waaronder auto-inbraken en inbraken in huizen. Men heeft de indruk dat er meer inbraken plaatsvinden de laatste tijd. Mensen worden in elkaar geslagen. Door het feit dat er veel nieuwe mensen bij zijn

gekomen, waar veel criminelen bij zouden zitten, heeft dat overlast tot gevolg en meer criminaliteit. Verkrachtingen vinden plaats, vrouwen worden ook op een andere manier lastig gevallen. Men zou vaker moeten controleren van de politie uit.

Dumpen afval

Toelichting dumpen afval 3,9%

Er wordt illegaal gestort, grof vuil staat in de brandgangen, in de spookuil wordt veel afval gedumpt, Portaal doet niets en de gemeente ook niet. Onder de grote boom bij de wijkpost aan de Willemsweg wordt vuil gedumpt en dit wordt niet goed bijgehouden. IJskasten staan langs de weg.

Teveel allochtonen

Toelichting teveel allochtonen 3,7%

Aan de Willemsweg wordt aangegeven dat er teveel buitenlander in de straat wonen, er is een grote onderling sociale controle. Ook op andere plekken wordt het geluid gehoord dat er teveel buitenlanders in de wijk wonen. De verhouding tussen de culturen zou verbeterd mogen worden. Doordat er te veel nationaliteiten in de wijk zijn, zou de wijk te 'zwart' worden. Het wringt niet, maar de verhouding moet goed blijven.

Speelvoorzieningen kinderen

Toelichting en concrete ideeën speelvoorzieningen kinderen 3,4%

De speeltuinen moeten nog mooier met meer toestellen, het onderhoud kan nog beter. In de Ten Katestraat wordt aangegeven dat er meer speelmogelijkheden voor kinderen mogen komen. In de Da Costastraat zijn nu geen speelplekken. Ook in de Dr. Schaepmanstraat wordt aangegeven dat er weinig speelmogelijkheden voor kinderen zijn. In de Maerlantstraat mag er een speeltuintje bij, dichterbij is veiliger. De speeltuintjes in de spookuil moeten af gemaakt worden. *Zie ook vooraan in het rapport n.a.v. een rapportcijfer wat men mag geven voor speeltuintjes.*

Onderhoud woningen

Toelichting en concrete ideeën onderhoud woningen 3,1%

Aan de kop van de Willemsweg bij de Graafseweg wordt aangegeven dat de huizen oud zijn, geen dubbel glas of isolatie hebben. De huizen boven de winkels worden slecht onderhouden. In de Hofdijkstraat wordt genoemd dat de woningbouwvereniging de woningen beter moet onderhouden. Ook hier is de isolatie van de woningen onvoldoende (Portaal), onderhoud aan de dakgoten is ook niet goed. Aan de Ds. ter Haarstraat worden binnenkort huizen gesloopt, maar er blijven ook huizen staan, aan die huizen wordt slecht onderhoud gepleegd. Aan de Thijmstraat en Maerlaentstraat zou men willen dat de huizen gerenoveerd worden.

Onkruid

Toelichting ideeën onkruid 3,1%

Met name in het oostelijke deel van het Willemskwartier wordt gemeld dat er veel onkruid is, ook overigens aan de Willemsweg op de stoepen. Er is ook veel onkruid onder andere in de openbare ruimte. Het onkruid wordt niet weggehaald. Dat maakt het rommelig.

Verkeersoverlast

Toelichting en concrete ideeën verkeersoverlast 3,1%

Er wordt overlast van het verkeer ervaren aan de Willemsweg, dit in de vorm van geluidsoverlast, van auto's, maar ook van scooters. Tevens is aan de Willemsweg en Da Costastraat geluidsoverlast van bussen. Aan de Da Costastraat is ook geluidsoverlast van ander verkeer zoals te hard rijdende auto's en 's avonds laat crossmotoren. Aan het Beetsplein ervaart men geluidsoverlast van te hard rijdende auto's. In de Groenestraat rijden brommers en fietsers over stoep. In de Guido Gezellestraat is het druk in de straat, het is een sluiproute geworden. In de Thijmstraat ervaart men overlast van scooters. Geopperd wordt dat er geluidsdempend asfalt moet komen.

Losse stoeptegels/onderhoud straten

Toelichting losse stoeptegels/onderhoud straten 2,8%

Aan de Dr. Schaepmanstraat liggen door boomwortels de straat en stoepen ongelijk en zijn er losse tegels. Aan de Willemsweg liggen tegels los en ongelijk. Aan de Groenestraat liggen losse tegels op de stoep. Aan de Jacop van Lennepstraat liggen ongelijke tegels. In de Spiegelstraat liggen er tegels los en zitten de putten verstopt en bij regen lopen de straten onder. Aan de van Maerlantstraat wordt opgemerkt dat er gesloopt wordt en dat ze dus toch niets meer aan het onderhoud van de straten en stoepen doen.

Parkeeroverlast/te weinig parkeerplaatsen

Toelichting parkeeroverlast/te weinig parkeerplaatsen 2,5%

Aan de Willemsweg en aan de Groenestraat ervaart men parkeeroverlast. Aan de Willemsweg, Da Costastraat, Dr. Schaepmanstraat en Ten Katestraat zijn te weinig parkeerplaatsen.

Agressie/brutaal gedrag

Toelichting en concrete ideeën agressie/brutaal gedrag 2,0%

In de Genestetlaan klaagt men over brutale jongeren, ook in de Ten Katestraat hebben ze last van de agressie van hangjongeren. In de Ruusbroeckstraat klaagt men ook over de brutale jeugd. In de Maerlantstraat ervaart men veel ruzie in de wijk.

Onveilig

Toelichting en concrete ideeën onveilig 2,0%

De onzure types die door de wijk lopen geven een onveilig gevoel. Aan het Beetsplein noemt iemand dat er iets aan de veiligheid in de straat gedaan moet worden door een asociaal gezin. In de Maerlaentstraat is er 's nachts veel herrie van blaffende honden, ze lopen los op straat en geven een onveilig gevoel. Er zou meer blauw op straat mogen komen.

Huisvuil ophalen

Toelichting en concrete ideeën huisvuil ophalen 1,7%

Het huisvuil zou vaker opgehaald moeten worden, 1 keer in de week. Er blijft wel eens huisvuil staan.

Zie ook vooraan in het rapport n.a.v. een rapportcijfer wat men mag geven voor het ophalen van huisvuil.

Vandalisme

Toelichting vandalisme 1,4%

Genoemd wordt het vernielen van de tuin, vernielingen aan fietsen en graffiti.

Verkeersdrempels (te hoog)

Toelichting en concrete verkeersdrempels (te hoog) 1,4%

In de Thijmstraat moeten de drempels minder hoog voor de aanhangers. Aan de Anna Bijnstraat is een erg hoge verkeersdrempel, ook als je er heel langzaam overheen rijdt. Ook in bijvoorbeeld in de Brederostraat zou men graag lagere drempels zien.

Voorzieningen honden (poep)

Toelichting en concrete ideeën honden (poep) 1,1%

Iemand vindt dat het hondenveldje niet aan de Willemsweg, het staat niet en geeft stankoverlast. Voor de mensen aan de Groenestraat is het hondenveldje te ver weg.

Op de hoek Da Costastraat en Dr. Schaepmanstraat ligt een hondenveldje, dit is vies.

Overlast burens

Toelichting en concrete ideeën overlast burens 1,1%

In de Maerlantstraat treiteren de burens en is sprake van onderlinge jaloezie. Aan de Willemsweg zijn burenruzies. Aan het Beetsplein heeft men dus last van een asociaal gezin.

Straatverlichting

Toelichting en concrete ideeën straatverlichting 1,1%

In de Maerlantstraat is slechte verlichting op de paden achter de huizen. Bij de Willemsweg is de verlichting naast het spoor onvoldoende. Aan de Willemsweg ontbreekt de verlichting in de achterommen, wel al vaak om gevraagd. In de Jan Luykenstraat mag meer straatverlichting komen, ook in de Jacob Catsstraat vindt men de straatverlichting onvoldoende.

Geluidsoverlast

Toelichting en concrete ideeën geluidsoverlast 0,8%

In de Ruusbroeckstraat wordt geluidsoverlast aangegeven. Aan de Willemsweg is er herrie op straat van groepjes mensen. En bij de kroeg richting de Groenestraat is er geluidsoverlast van bezoekers.

Ouderenvoorzieningen

Toelichting en concrete ideeën ouderenvoorzieningen 0,8%

Er is te weinig doorstroom naar seniorenflats/ woningen en er zouden meer activiteiten voor senioren mogen komen.

Drankoverlast

Toelichting en concrete ideeën drankoverlast 0,8%

In de Maerlantstraat is er last van geschreeuw van dronken mensen die drinken op straat. Aan de Willemsweg bij de Groenestraat is er overlast van een kroeg. Er worden door gasten asbakken leeggegooid op straat, er is sprake van drankoverlast, parkeeroverlast en geluidsoverlast na 1.00 uur

Meer mengen (koop/huur)

Toelichting en concrete ideeën meer mengen (koop/huur) 0,6%

Er zou meer koop en huur door elkaar moeten komen in de wijk, in ieder geval meer koopwoningen.

School te zwart

Toelichting school te zwart 0,6%

Er wordt aangegeven dat er op de basisschool teveel Turkse en Marokkaanse kinderen zitten, zij leren zo minder. De kinderen zouden ook slechter de Nederlandse taal leren. Dat wordt ook door een Turkse vader aangegeven die dit graag anders zou zien.

Kinderen laat op straat

Toelichting kinderen laat op straat 0,6%

Aan de Ten Katestraat zijn de kleinere kinderen die in bed horen te liggen nog laat op straat, dit geeft veel lawaai. Ook in de Hofdijkstraat wordt hierover geklaagd.

Haard behouden

Toelichting en concrete ideeën de Haard behouden 0,3% Geen toelichting of ideeën.

Overige/individueel genoemde zaken

Toelichting en concrete ideeën overige/individueel genoemde zaken 18,3%

Genestetlaan: woningcorporaties aanspreken op toezicht en veiligheid;

Genestetlaan: vanwege 10 hoge flat gaat uitzicht nu verloren;

Willemsweg: kop Willemsweg is mooi geworden;

Willemsweg: Peemankeetje weg;

Dr. Schaepmanstraat: groter winkelcentrum;

Groenestraat: als er in het weekend wat te doen is in Doornroosje geeft dat in de nacht overlast van jongeren die schreeuwen en vernielingen aanrichten;

Tollenstraat: gemeente zou verkeerd met wijkbewoners omgegaan zijn bij oude technische school;

Willemsweg: voor containers voor de eigen zaak is ruimte. Duurt lang om zaak over te kunnen nemen, vergunningen bijvoorbeeld versimpelen;

Groenestraat: vallende bladeren van gemeentebomen worden niet weggehaald;

Willemsweg: parkeermeter weg, want klantverlies;

Willemsweg: stoep Willemsweg is te smal;

Willemsweg: openbaar vervoer, de bus komt maar 1 keer in het half uur, te lang wachten;

Willemsweg: meer aanbod van Nederlandse winkels realiseren de winkels op de kop van de willemsweg laten opknappen;

Ruusbroeckstraat: wijkcentrum is weg;

Spieghelstraat: straat is nu beter en mooi schoon, gebeld over omgereden paaltje dat de weg afsluit, maar er is niets mee gedaan;

Jacob Catsstraat: Jacob Catsstraat wonen pedofielen;

Thijmstraat: vroeger wijkgebouw, bingo, alles verdwenen;

Anna Beijnstraat: woont 17 jaar in Nederland, werkt nog steeds aan procedure, getrouwd en 2 kinderen, nog in procedure Turkse man;

Bilderdijkstraat: het is niet duidelijk waar de parkeerplaatsen voor de auto's zijn;

Beetsplein: meer beheerders speeltuin Beetsplein, zijn er nu maar 2, als er een ziek is gaat de speeltuin dicht, zwembad Beetsplein vaker open, nu alleen op woensdag en in weekend, hobbywerkplaats in voorzieninghart;

Ruusbroeckstraat: schoonhouden tuinen;

Jacob van Lennepplaats: heel weinig winkels voor boodschappen;

Jacob van Lennepplaats: ambtenaren beter reageren op vragen/problemen wijk;

Brederostraat: voetbalveld in plaats van basketbal want wordt nooit voor basketbal gebruikt;

Thijmstraat: geen school komen;

Thijmstraat: moderniseren;

Thijmstraat: er komt een gebouw in plaats van school en dat is niet fijn;

Jacob Catsstraat: het pleintje moet opgeknapt worden;

Potgieterplein: er woont een pedofiel op het plein;

Spieghelstraat: achter het huis een doorgang die je via poort met sleutel moet bereiken, heb een oude sleutel die stuk is gegaan en een nieuwe is erg duur bij Portaal;

Da Costastraat: woningen worden verkocht, maar staan al 2,5 jaar leeg, terwijl er met subsidie wordt gebouwd, minstens 4 huizen bekend. Van wie is Da Costastraat 11?

Hofdijkstraat: leegstand winkel op de Groenestraat, groentewinkel/slager;

Bilderdijkstraat: bij het repareren van auto's olie etc. op de straat;

Jacob Catsstraat: afwatering achter het huis is onvoldoende geregeld;

Thijmstraat: onderhoud tuintjes door de mensen vind ik verschrikkelijk;

Guido Gezellestraat: perkjes zelf indelen is fijn;

Niet ingevuld: wijk vernieuwen (de gebouwen);

Pater van Meursstraat: volgelopen afvoerputjes, onvoldoende verkeersborden;

Niet ingevuld: meer kleding en schoenenwinkels meer bloemen/groen huizen opknappen;

Jacob van Lennepplaats: beveiliging van het bejaarden complex;

Toelichting bijdrage bewoners

We hebben ook aan de bewoners gevraagd of ze zelf een bijdrage willen leveren als er zaken zijn waarvan zij vinden dat deze aangepakt moeten worden. En zo ja, hoe ze dat zouden willen doen. Als de ondervraagde aangaf dat er geen problemen zijn dan hebben we deze vraag niet gesteld.

Op deze vraag gaven 40 mensen of te wel 11% van de geënquêteerden aan wel een bijdrage te willen leveren. Hoe dan? Door als ze iets signaleerden, zoals bijvoorbeeld het dealen er melding van te maken door de politie te bellen. Te willen helpen met het grof vuil. Nadenken en helpen voor activiteiten voor ouderen. Bij het jongerencentrum vrijwilligerswerk doen. Buurtpreventie en mee helpen denken over verbeteringen.

Geslacht en leeftijd respondenten

Overige vragen: aan het einde van de enquête werd naar de straat en de leeftijd gevraagd en het geslacht ingevuld. Tabel 8 geeft aan hoe de verdeling man/vrouw is onder de ondervraagden. Hierbij kunt u zien dat de verdeling tussen mannen en vrouwen die meegedaan hebben nagenoeg gelijk is. In tabel 9 ziet u hoe de leeftijdsverdeling is. De leeftijdsgroepen die het beste vertegenwoordigd zijn in het onderzoek zijn die tussen 19 en 29 jaar en tussen 30 en 39 jaar. Beide groepen vertegenwoordigen een kwart van de respondenten. Wat opvalt is dat zich bij de ondervraagden van 65 jaar en ouder een groter aantal respondenten bevindt die het een goede wijk vindt en geen problemen heeft. Dit is een percentage van 31,5%, terwijl het gemiddelde 16,9% is. Bij de respondenten tussen de 40 en 49 jaar scoort drugsoverlast/handel opmerkelijk hoger dan het gemiddelde, namelijk 16,4%, terwijl het gemiddelde 5,6% is. Tot slot is bij de respondenten onder de 30 jaar het percentage dat niet weet wat er aangepakt/verbeterd zou moeten worden veruit het hoogst, namelijk 25%, terwijl het gemiddelde op 14,3% ligt.

Geslacht	
Man	46,8%
Vrouw	53,2%
Totaal	100,0%

Tabel 8: overzicht van geslacht bij ondervraagden in percentages

Wat is uw leeftijd?		
18-	17	4,5%
19-29	91	24,2%
30-39	96	25,5%
40-49	55	14,6%
50-64	66	17,6%
65+	51	13,6%
Totaal	376	100,0%

Tabel 9: overzicht van leeftijdsverdeling bij ondervraagden in aantallen en percentages

Conclusie, samenvatting en aanbevelingen

Aan dit onderzoek hebben 356 mensen meegedaan of te wel 25,43%. Dit is een goede respons te noemen, representatief voor de wijk. Gelukkig zijn er genoeg mensen, 16,9% of te wel 60 ondervraagden, die vinden dat het Willemskwartier een goede wijk is, met weinig problemen. Men woont hier naar alle tevredenheid. Desalniettemin valt uit het onderzoek op te maken, dat er nog veel te verbeteren valt in het Willemskwartier. Zoals het probleem wat het meest genoemd wordt, namelijk het zwerfvuil. Er zijn al een aantal Z-teams (zwerfvuilteams) die het zwerfvuil opruimen, de Dar doet het een en ander, maar blijkbaar is dat niet voldoende. En volgens bewoners gebeurt het schoonmaken door de Dar lang niet goed genoeg. In overleg met de gemeente zou gekeken moeten worden hoe de Dar beter werk kan gaan leveren in het Willemskwartier. Zwerfvuil is in eerste instantie natuurlijk een verantwoordelijkheid van de mensen zelf, maar de Dar kan hier wel de nodige ondersteuning bij bieden. Daarom zou het goed zijn om te kijken of er in de wijk meer animo is voor nog veel meer Z-teams. Het zou een aanrader zijn om de jongeren in de wijk hier ook bij te betrekken.

Maar ook van het groen in de wijk wordt door wijkbewoners gezegd dat het niet goed bijgehouden wordt, daarnaast ontsiert onkruid op veel plaatsen in de wijk de stoepen en straten. Ook hier zou de gemeente eens goed naar moeten kijken hoe dit beter kan. Tevens vindt men dat Portaal het eigen groen beter mag onderhouden dan nu het geval is. Een tip dus voor Portaal.

De verkeersveiligheid in de wijk is op een aantal plekken in het geding. Er wordt op meerdere plaatsen veel te hard gereden, wat het met name voor kinderen onveilig maakt. Er zijn op een aantal plaatsen al drempels, die overigens te hoog worden gevonden. Wellicht kan de

wijkagent/gemeente samen met mensen uit de eerder genoemde straten waar dit voorkomt, kijken welke maatregelen het beste hiervoor genomen kunnen worden om dit probleem nog beter aan te pakken.

Duidelijk aangegeven wordt dat er voor jongeren echt te weinig te doen is. En dat dit ook de reden is dat ze hierdoor veel overlast in de wijk veroorzaken. De jongeren binnen de SP (ROOD) zouden een enquête kunnen houden onder de jongeren en vragen wat zij ervan vinden. Welke oplossingen hebben zij zelf om dit aan te pakken? Welke bijdrage zouden zij hieraan willen leveren? Daarnaast zou natuurlijk overlegd moeten worden met de jongerenwerkers van Tandem die in het Willemskwartier actief zijn. Hoe zien zij dat, wat zijn hun plannen voor de nabije toekomst? Hoe kan de gemeente hieraan bijdragen?

Wat verder ook verbetering behoeft is de verloedering in de wijk. Dit is met name het geval aan het oostelijke gedeelte van de Willemsweg. Niet op de laatste plaats vanwege de naderende sloopplannen. De oplossingen die bewoners hier zelf voor aandragen zijn dat zij vinden dat woningbouwvereniging Portaal beter moet kijken aan welke mensen men de huizen tijdelijk verhuurt. En dat aan deze mensen ook duidelijke eisen moeten worden gesteld. Bewoners hebben sterk het idee dat door deze tijdelijke bewoners de criminaliteit toeneemt en de samenhang in de wijk verslechtert. Daarnaast zou ook het onderhoud van de huizen die niet gesloopt worden in het oostelijke deel te wensen overlaten.

Daarnaast zijn er mensen die al heel lang in het Willemskwartier wonen en helaas niet meer terug denken te kunnen naar hun wijk omdat de nieuwe huizen te duur zijn. Of ze weten nog niet hoe ze een nieuw huis moeten regelen. Hierbij een oproep aan Portaal om aan al deze zaken nog veel meer aandacht te besteden dan ze nu al doen.

Tot slot komt uit het onderzoek naar voren dat er teveel allochtonen in de wijk zouden wonen. Bewoners zelf, waaronder overigens ook allochtonen pleiten voor het beter spreiden van allochtonen en autochtonen. Dat voorkomt ook dat er op de basisschool Groot Nijveld zoals nu te veel kinderen van allochtone afkomst zitten. Wat weer tot gevolg heeft dat de kinderen minder goed Nederlands leren.

Nawoord

Als laatste wil ik alle mensen die aan dit onderzoek hebben meegedaan heel hartelijk bedanken. Zonder hun medewerking hadden we dit onderzoek niet kunnen realiseren. Alle mensen uit de wijk die zo vriendelijk waren om mee te doen, de SP-leden die de enquêtes hebben afgenomen en bij de invoering van de enquêtes hebben geholpen, allemaal dank jullie wel. Daarnaast in het bijzonder dank aan Hans van Hooft jr. die de onderzoeksgegevens zo mooi heeft aangeleverd. We hopen dat we door het doen van dit onderzoek een positieve bijdrage hebben kunnen leveren aan het nog meer verbeteren van het woonplezier in het Willemskwartier. Want het kan op een aantal punten zeker beter.

Betty van Lieshout
Namens SP afdeling Nijmegen
September 2007

Bijlage 1: Wijkenquête Willemskwartier

WIJKENQUETE SP NIJMEGEN WILLEMSKWARTIER ZOMER 2007

Goedenavond, mijn naam is _____ van de SP, wij zijn bezig met een wijkonderzoek in het Willemskwartier. Heeft u misschien tijd om hieraan mee te werken?

Vraag 1: Zijn er zaken die op korte termijn in uw wijk aangepakt/verbeterd moeten worden?

1. _____

2. _____

Vraag 2: Heeft u concrete ideeën hoe dit aangepakt zou kunnen worden?

1. _____

2. _____

Vraag 3: Wilt u hieraan zelf een bijdrage leveren? En zo ja, hoe zou u dit dan willen doen? (Eventueel naam, telefoonnummer en e-mail noteren).

1. _____

2. _____

Vraag 4: Wat vindt u van de volgende voorzieningen cq. dienstverlening in uw wijk? U mag hier een rapportcijfer van 1 tot en met 10 voor geven.

	Rapportcijfer 1-10	opmerkingen
Speeltuintjes		
Voorzieningen voor jongeren		
Groenvoorzieningen		
Ophalen huisvuil		

Straat: _____

Geslacht: m/v (*NIET NAAR VRAGEN, ZELF INVULLEN*, s.v.p. omcirkelen wat van toepassing is)

Leeftijd: _____

Naam enquêteur: _____

In september krijgt u bericht wat er uit het wijkonderzoek is gekomen en wordt u tevens uitgenodigd voor een bijeenkomst. Hartelijk dank voor uw medewerking.